

Sundbyberg 28-02-20

Utbildningsdepartementet
Sr Anna Ekström
Sr Matilda Ernkrans

Begäran om möte med anledning av nationella professionsprogram

Initiativet att stärka lärares och rektorers kompetens för att öka jämlikheten i den svenska skolan är angeläget. Men för att det ska lyckas krävs kunskap om funktionsnedsättningar och hur en inkluderande skola som framgångsrikt möter behoven hos mångfalden av elever organiseras. Vi som företräder elever som ofta möter de allra största svårigheterna i skolan önskar träffas för att berätta om brådskande fortbildningsbehov.

Om fler elever ska lära sig mer behöver lärare och rektorer ges rätt förutsättningar. Bättre kompetensutveckling är nödvändigt om svensk skola åter ska bli den mest högpresterande och jämlika i världen. Det skriver utbildningsminister Anna Ekström (S) och ministern för högre utbildning och forskning Matilda Ernkrans (S) i en debattartikel i Dagens samhälle (14/2).

Vi välkomnar detta initiativ från regeringen - ett professionsprogram som inkluderar löpande kompetensutveckling för lärare och rektorer. Men helt avgörande, för att målet ska uppnås, är att programmen innehåller fortbildning om vilka konsekvenser olika funktionsnedsättningar kan få i skolan, om specialpedagogik och metodik för en flexibel lärmiljö - och för rektorerna - kunskap om hur en skola organiseras för att framgångsrikt möta behoven hos mångfalden av elever. En inkluderande skola med tillgängliga lärmiljöer har avgörande betydelse för barns lärande. Här vill vi lyfta fram Universal Design för Learning, UDL, som utgår från olikheten som grund och att alla elever ska ges samma chans till lärande.

Vi har länge lyft att rektorerna behöver verktyg för att klara sitt uppdrag. Rektorn leder det pedagogiska arbetet och har uppdraget att verka för en skolutveckling som syftar till att alla elever ska nå kunskapsmålen.

Tyvärr får inte alla skolor del av sådan skolutveckling. Den senaste TALIS-undersökningen som undersöker lärares och rektorers upplevelser av de lärmiljöer där de arbetar (Skolverket 2018) visar att både rektorer och lärare tycker att det saknas kompetens att undervisa elever i behov av särskilt stöd. I jämförelse med andra länder upplever svenska lärare i högre grad (23%) att elever i behov av särskilt stöd inte får den hjälp de skulle behöva. Dessa förhållanden bekräftas gång på gång av undersökningar från våra egna medlemsförbund. Utvecklingsbehoven inom området är allvarliga och brådskar.

Regeringen har träffat fackförbund, arbetsgivare och lärosäten för att diskutera hur lärares och rektorers kompetensutveckling kan förbättras. Viktiga röster att lyssna till, men de behöver kompletteras med röster från de organisationer som företräder elever som ofta möter de allra största svårigheterna i skolan - elever med funktionsnedsättning.

Det här menar vi behövs:

- Säkerställd kunskap om konsekvenserna av olika funktionsnedsättningar i skolan, specialpedagogik och hur en inkluderande skola som framgångsrikt möter behoven hos mångfalden av elever organiseras, i såväl professionsprogram för skolledare som i det statliga rektorsprogrammet.
- Säkerställd kunskap om olika funktionsnedsättningar, hinder i lärmiljön och hur de kan undanröjas liksom bredare och djupare metodologiska och specialpedagogiska grundkunskaper. Det är bra att satsningen Specialpedagogik för lärande fortsätter, men fler lärare måste få mer kunskap.
- Att också nu verksamma speciallärare och specialpedagoger omfattas av kontinuerlig fortbildning inom ovan nämnda områden.

Alla elevers rätt till utbildning måste säkerställas. Både FN:s barnkonvention och funktionsrättskonvention har varit gällande i

Sverige i många år. Den förstnämnda blev dessutom lag vid årsskiftet.

Vi ser fram emot att utveckla ovanstående i ett möte och hoppas på att snart får en inbjudan!

Med vänliga hälsningar

Elisabeth Wallenius, Funktionsrätt Sverige

Ulla Adolfsson, Autism- och Aspergerförbundet

Jan Höglund, Riksförbundet DHB – för döva, hörselskadade barn och barn med språkstörning

Beng-Erik Johansson, Dyslexiförbundet

Veronica M Hallberg, Svenska Downföreningen

Berit Robrandt Ahlberg, Afasiförbundet/Talknuten

Ann-Kristin Sandberg, Riksförbundet Attention

Maritha Sedvallson, Astma- och Allergiförbundet

Harald Strand, FUB

Linda Sundberg, Hjärtebarnsfonden